

RAUF DENKTAŞ

Sena KIROĞLU*

Rauf Denktaş 20'nci yüzyılda Kıbrıs Türklerinin önderi olarak ortaya çıkmış önemli bir devlet adamıdır. Bu durumdan mütevellit üstlendiği siyasi rol ile sadece bölgesel değil beynelmilel bir aktör olarak kabul görmüştür. Ayrıca Denktaş, 1983 ila 2005 yılları arasında aralıksız bir şekilde cumhurbaşkanlığı yapmıştır. Bu süreçte Denktaş yasama, yürütme ve yargının kurumsallaşmasını sağlamış, Türkiye ile siyasi ve ekonomik ilişkilerini güçlü tutmuş, kamu hizmetlerinin sistemli hâle gelmesi için çalışmış ve KKTC halkının uluslararası alanda sesini duyurmak amacıyla diplomatik çalışmalar yürütmüştür. Denktaş 1955'ten sonra giderek alevlenen Kıbrıs meselesinde kuşkusuz akla ilk gelen devlet adamıdır.

Denktaş, 1960 yılında Kıbrıs Cumhuriyeti'nin kurucu anlaşması olan Londra Anlaşması'nın imzalandığı konferansta Kıbrıs Türklerini temsil etmiştir. Yaptığı ziyaretler ise Kıbrıs sorununun bir millî mesele hâline gelmesine katkıda bulunmuştur. 1963 yılında Kıbrıs Türkleri ve Rumların ortaklıkları sekteye uğramıştır. Rumların, Kıbrıslı Türkleri kendilerinden biri olarak görmemeleri neticesinde toplumlararası çatışmalar baş göstermiştir. Bu süreçte Denktaş ise güvenliğin yeniden tesis edilmesi amacıyla Türk Mukavemet Teşkilatı'nda (TMT) Toros lakabını kullanarak faal bir rol oynamıştır.

Denktaş, Kıbrıs sorununun çözümü için ilkin 1968'de Glafkos Klerides ile Beyrut'ta görüşmelere başlamış olup daha sonra farklı kişilerle görüşmelere devam etmiştir. Kıbrıs Türkleri için çabalayan Denktaş, hedeflerine ulaşmasına rağmen halkın eleştirilerine maruz kalmıştır. Denktaş özellikle Annan Planı dönemi ve sonrasında yoğun eleştiriye tutulmuştur. Haddizatında buradaki amacın Denktaş'ı görevden uzaklaştırmak ve itibarsızlaştırmak olduğu bilinmektedir.

Sonuç olarak Kıbrıs; uzun yıllar boyunca Rumlar, Yunanlılar, İngilizler ve Türkler arasında gerilime sebep olmuş ve çeşitli mücadeleler neticesinde Kuzey ve Güney olmak üzere iki devletli bir yapı hâline gelmiştir. Kıbrıs, hem güvenlik bakımından hem de bölgede yaşayan Türkler yüzünden Türkiye için vazgeçilmez konumdadır. Denktaş, Kıbrıs Türklerinin adada özgür bir biçimde yaşamalarını sağlamak amacıyla mücadele etmiş büyük ve kahraman bir devlet adamıdır. Şöyle ki günümüzde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin sahip olduğu anayasal düzen, kurumlar ve toplumsal bilinç kendisinin mücadelesi sonucu elde edilmiştir.

* Trakya Üniversitesi Uluslararası İlişkiler I. Sınıf Öğrencisi